Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0162

Belgia-Portugali teaduri Joseph Figueira Martini meelevaldne vahistamine ja piinamine Kesk-Aafrika Vabariigis

Euroopa Parlamendi 10. juuli 2025. aasta resolutsioon Belgia-Portugali teaduri Joseph Figueira Martini meelevaldse vahistamise ja piinamise kohta Kesk-Aafrika Vabariigis (2025/2797(RSP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse kodukorra artikli 150 lõiget 5 ja artikli 136 lõiget 4,

A. arvestades, et 26. mail 2024 röövis Wagneri grupp Kesk-Aafrika Vabariigis Belgia ja Portugali topeltkodakondsusega humanitaarteaduri Joseph Figueira Martini, kes töötas valitsusvälise organisatsiooni FHI 360 heaks, ning andis ta hiljem üle Kesk-Aafrika Vabariigi ametivõimudele;

B. arvestades, et Kesk-Aafrika Vabariik esitas Joseph Figueira Martini vastu alusetutel väidetel põhineva süüdistuse, sealhulgas spionaažis ja terrorismis, ja et teda võidakse selle eest karistada eluaegse vangistuse ja sunniviisilise tööga;

C. arvestades, et Joseph Figueira Martini hoiti Banguis banditismi vastu võitlemise keskasutuses (OCRB) üksikvangistuses ning teda piinati ja ähvardati tapmisega; arvestades, et ta on üle aasta aja viibinud ebainimlikes tingimustes ja ilma kohtumõistmiseta vahi all ning et tema tingimisi vabastamise taotlusele ei ole vastatud, mis on Kesk-Aafrika Vabariigi kriminaalõigusega vastuolus;

D. arvestades, et tema tervis on järsult halvenenud ja meditsiiniliste läbivaatuste tulemused näitavad, et ta on vaja kiiresti evakueerida;

E. arvestades, et Kesk-Aafrika Vabariigis tegutsevad relvastatud valitsusvälised osalejad on toime pannud ebaseaduslikke ja meelevaldseid vahistamisi ja kinnipidamisi;

F. arvestades, et Kesk-Aafrika Vabariiki mõjutavad tõsiselt Venemaa desinformatsioonikampaaniad ja et seal asub Wagneri grupi üks

suurimatest palgasõdurite väeüksustest;

G. arvestades, et EL toetab Kesk-Aafrika Vabariigi elanikkonda ning annab neile humanitaar-, julgeoleku- ja arenguabi;

H. arvestades, et ÜRO ja EL on märkinud, et Joseph Figueira Martini juhtum on osa laiemast mustrist, mis hõlmab desinformatsiooni ja läänevastast retoorikat, mida Venemaaga seotud osalejad Kesk-Aafrika Vabariigis levitavad;

1. nõuab, et Kesk-Aafrika Vabariigi ametivõimud Joseph Figueira Martini viivitamata ja tingimusteta vabastaksid, sest puuduvad usaldusväärsed ja piisavad tõendid, mis tema kinnipidamist õigustaksid;

2. nõuab tungivalt, et Kesk-Aafrika Vabariigi ametivõimud annaksid loa Joseph Figueira Martini meditsiiniliseks evakueerimiseks ning tagaksid talle kooskõlas rahvusvaheliste inimõiguste standarditega juurdepääsu seadusjärgsele esindusele, konsulaarabile ja asjakohasele ravile;

3. mõistab teravalt hukka Joseph Figueira Martini inimõiguste rikkumised, mis tulenevad tema meelevaldsest, jätkuvast ja ebainimlikes tingimustes kinnipidamisest ning kujutavad endast tõsist ohtu tema elule ja tervisele;

4. nõuab, et kõigis kohtumenetlustes järgitaks rangelt kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis sätestatud nõuetekohase menetluse tagatisi ning Kesk-Aafrika Vabariigi riiklikust õigusraamistikust tulenevaid sätteid;

5. kutsub Kesk-Aafrika Vabariigi ametivõime üles tagama, et Kesk-Aafrika Vabariigis tegutsevad relvastatud valitsusvälised osalejad lõpetaksid viivitamata humanitaarabitöötajate ja valitsusväliste organisatsioonide töötajate ebaseadusliku ja meelevaldse vahistamise ja ründamise;

6. nõuab õiguste rikkumiste eest vastutusele võtmist;

7. mõistab hukka kasvava poliitiliselt motiveeritud välissekkumise Kesk-Aafrika Vabariigis, sealhulgas Venemaa poolsõjaväeliste jõudude ja desinformatsioonikampaaniate kaudu; kordab oma üleskutset nõukogule kuulutada Wagneri grupp terroriorganisatsiooniks;

8. rõhutab, et inimõiguste austamine on ELi ja Kesk-Aafrika Vabariigi heaks koostööks äärmiselt oluline;

9. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles võtma koostöös Belgia ja Portugali ametiasutustega kõik võimalikud meetmed Joseph Figueira

Martini vabastamiseks ja selleks, et tagada, et tema õigusi austatakse, sealhulgas arutama Joseph Figueira Martini juhtumit ELi ja Kesk-Aafrika Vabariigi vahelises poliitilises dialoogis; rõhutab vajadust sihipäraste ELi meetmete järele juhul, kui Kesk-Aafrika Vabariigi ametivõimud ei lõpeta Joseph Figueira Martini õiguste rikkumist;

10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Kesk-Aafrika Vabariigi valitsusele ja parlamendile, Aafrika Liidule ja ÜROle.